

Acta historica et museologica

UNIVERSITATIS SILESIANAE OPAVIENSIS

3 / 1997

SLEZSKÁ UNIVERZITA
Filozoficko-přírodovědecká fakulta
Ústav historie a muzeologie

Opava
1997

VZTAHY MUZEOLOGIE A AXIOLOGIE

Karel Boženek

Současná muzeologie se již dokázala definovat a také vnitřně vydělit a rozdělit na dvě samostatné a vzájemně se podmiňující složky, a to na teoretickou muzeologii vycházející z metateorie disciplíny a na muzeografii, která postihuje samotný proces muzealizace v praxi. Postupně se zařazuje do struktury filozofických disciplín v těsné vazbě především na ontologii a gnozeologii s vyústěním do specifické oblasti axiologie.

Hodnotová kategorie prosazená v muzeologické literatuře pracemi Z. Stránského¹ vyžaduje především zjištění jejich znaků v kontextu celkového kulturně hodnotového systému.

Dosavadní pojetí muzeologie se ubírá různými směry. Cílem je například aplikace jednotlivých vědních disciplín angažovaných v muzejní práci, nebo zaměření na samotnou instituci muzea a jeho funkce ve společnosti, až po samotný význam muzeality, a to buď jako hodnoty jednotlivých předmětů, nebo subjekto-objektových vztahů podmiňujících tento specifický vztah člověka ke skutečnosti.²

Cesta nevede jenom novými pokusy o definice, ale především důsledným vysledováním problematiky v celém dějinném vývoji filozofie.

Tak například problematika muzejní komunikace a prezentace, pohybující se v rámci kybernetiky, informatiky a modelovacích variant semiotiky, má své filozofické základy v teorii ostenze, kterou najdeme již v díle sv. Augustina.³ První definice ukazování věcí je ještě starší a najdeme ji již u Platona.⁴

Pokračovat můžeme přes Komenského⁵ k Hertzovi⁶ až k Wittgensteinovi.⁷

Samostatnou kapitolu, úzce související s naším problémem, najdeme i v díle Martina Heidegera Bytí a čas věnovaném otázce vztahů časovosti a dějinnosti.⁸

„Starozitnosti uchovávané v muzeu, ku příkladu domácí náradí, patří nějaké ‘minulé době’, vyskytují se nicméně ještě v přítomnosti. V jakém smyslu jsou tyto prostředky dějinné, když ještě nejsou minulé? Snad jen proto, že jsou předmětem historického zájmu, předmětem národopisu a péče o památky? Ale historickým předmětem může být taková věc jen proto, že sama o sobě je nějak dějinná. Otázka se opakuje: jakým právem nazýváme toto jsoucno dějinným, když přece ještě nepominulo? Nebo mají tyto ‘věci’, ačkoliv se ještě dnes vyskytují ‘v sobě’, něco minulého? Cožpak jsou takto se vyskytující, ještě tím, čím byly? Je přece zřejmé, že ‘věci’ se změnily. Náradí ‘během času’ zchátralo a je prolezlé červotočem. Ale tato pomíjivost, která trvá i po dobu, kdy se taková věc nalézá v muzeu, není přece tím specifickým rysem minulosti, který ji činí dějinným.

Co je tedy na tomto příručním prostředku minulého? Co byly ty ‘věci’, že tím už dnes nejsou: vždyť jsou stále ještě příručními prostředky - jen se nepoužívají. A co v případě, že by se tak jako mnoho zděděných nástrojů v domácnosti i dnes stále používaly, znamenalo by to snad, že ještě nejsou dějinné? Ať už se tedy používají, nebo nepoužívají, nejsou již prostě tím,

¹ STRÁNSKÝ, Z. *Muzeologie*. Brno, 1995.

² BENEŠ, J. *K problémům současné muzeologie*. Acta historica et museologica, Opava: SU, 1995, řada C/1/1994, s. 90 - 110.

³ OSOLSOBĚ, I. *Tractus de artis genere proximo*. Estetika, 1969, s. 18 - 39.

⁴ OSOLSOBĚ, I. *Ostenze jako mezní případ lidského sdělování*. Estetika, 1967, s. 2 - 23.

⁵ KOMENSKÝ, J. A. *Výbor z obecné porady o nápravě věcí lidských*. Praha, 1966.

⁶ HERTZ, H. *Die Prinzipien der Mechanik*. Leipzig, 1894.

⁷ MONK, B. *Wittgenstein*. Praha, 1966.

⁸ HEIDEGGER, M. *Bytí a čas*. Praha, 1996, s. 406.

čím byly. Co tedy vlastně minulo. Nic jiného než svět, v němž patřily do nějaké souvislosti prostředků, vystupovaly jako příruční jsoucno a byly používány obstarávajícím, ve světě jsoucím pohybem. Ten svět už není. Avšak to, co v onom světě bylo nitrosvětské, se zde stále ještě vyskytuje. Dějinný charakter dochovaných památek spočívá 'v minulosti' pohybu, do jehož světa patřily.“

Uvědomění si této kontinuity muzeologického a filozofického základu nás přivede i k filozofické revizi základních pojmů frekventovaných v dosavadní muzeologii. Méně budeme také bazírovat na formálním postavení muzeologie jak samostatné vědní disciplíny navenek a půjde nám především o vědění a poznání. Budeme si také uvědomovat, že je-li věda souborem objektivních a systematicky pravdivých výroků o světě, pak existence subjektivity v našem oboru bude stejně objektivním vědeckým faktem. Zároveň nám jde o rozvoj oboru jako přechodu od ryze teoretické reflexe, spokojující se jen s objektivním popisem zkoumaných jevů, k teoreticko-praktickému modelování těchto jevů.

Kategorii muzeality jako hodnoty lze určovat podle Z. Stránského následujícími způsoby:⁹

- a) poznáním totality skutečnosti, která se stává předmětem muzealizační pozornosti;
- b) identifikací takových prvků této skutečnosti, které reprezentují co nejautentičtěji její informační obsah a energetický náboj;
- c) hodnocením poznané skutečnosti a identifikovaných prvků v kontextu dobových i obecných kulturních hodnot (vědecké, výchovné, kulturní, náboženské, humanizační);
- d) pochopením kulturně hodnotového významu identifikovaných reprezentantů pro tvorbu kulturní skutečnosti a její působení.

Chápání muzeality jako hodnoty se stává skutečností tím, že člověk, svět a jeho složky sebe i svou činnost nejenom poznává (gnozeologický aspekt) ale také hodnotí (posun do roviny ontologické a axiologické).

Na problém axiologie (nauka o hodnotách, Wertlehre, timologie, axiologie, je teorie principů správného hodnocení, nauka o řádu a vnitřním vztahu hodnot¹⁰) nenaráží jenom muzeologie, ale i další společenské vědy; z nich jmenujme alespoň kulturní antropologii, sociologii, estetiku a všechny disciplíny, které se nemohou vyhnout pojmu kultura, jehož analýza je nemožná bez pojmu hodnoty.

Krátké spojení nastává při představách mnohých autorů, že sbírkový předmět (to je ten, který byl vybrán jako reprezentant skutečnosti) je přímým nositelem muzeality. Tento přístup opomíjí hodnotící postoj člověka ke skutečnosti. Stránského definice muzeality „jako potencionálního reprezentanta muzeality“ ponechává prostor pro vstup samostatných axiologických metod.

Rozlišování vlastností a jejich nositele tvoří ontologický rámec filozofického pohledu na svět. Vlastnost, předmět nositele vlastností, a vzájemný vztah mezi vlastností a jejím nositelem vytváří nejobecnější abstrakci.

Muzealita patří mezi lidské hodnoty a člověk tuto hodnotu může věci dát pouze za předpokladu, že vyloučíme metafyzický přístup, v němž by měly věci hodnotu samy o sobě. Na druhé straně musíme usilovat o odhalení objektivních zákonitostí, abychom eliminovali zákonitost hodnot, které by byly jen věci subjektivní libovůle.

⁹ STRÁNSKÝ, Z. *Muzeologie*. Brno, 1995, s. 37.

¹⁰ *Filozofický slovník*. Brno, 1937, s. 172.

B. Zbořil¹¹ definoval tento fakt následovně: „Je pravda, že hodnota nějakého předmětu je podmíněna právě tak jeho objektivními kvalitami, jako kvalitami hodnotícího subjektu. Avšak pouhé kvality objektu ani subjektu nejsou hodnotami. Kvality objektu nabývají hodnoty teprve vztahem ke kvalitám subjektu.“¹² „Jen člověk hodnotí, protože se staví svobodně vůči svému produktu, protože není pevným konzumentem přírody, ale aktivním tvůrcem 'druhé přírody' - kultury lidského předmětového světa.“

Muzealita jako hodnota je vztahem lidského subjektu a objektu, přičemž analýza vztahu vychází od subjektu. Historický původ muzeologie nás nutí položit otázku, zda muzealita existuje jako hodnotící vztah subjektu a objektu proto, že člověk hodnotí, nebo naopak, že člověk hodnotí proto, že existují objektivně hodnotní vztahy. Prověřují se muzealita v subjektivním prožitku, nebo objektivním životním a historickým procesu. Vidíme, že problémový okruh můžeme rozdělit do dvou celků, a to teorii hodnocení a teorii hodnot. Z hlediska teoretické muzeologie se zde pohybujeme na spolehlivých filozofických základech pro oblast selekce.

Hodnotící proces je základem selekčního procesu, který motivuje tendence vyjmout a uchovat proti přirozenosti změny a zániku takové prvky reality, které mohou hodnotově reprezentovat, tj. jejichž prostřednictvím z reality jako takové vytváříme realitu pro nás, tj. kulturní skutečnost.¹³

Daný proces je determinován také danou materií a může mít formu buď hodnotícího výroku nebo emocionálního stavu. Tento proces je rozhodující pro stanovení a určení muzeality. Poznání a hodnocení muzeologie jsou dvě formy kognitivního vztahu subjektu a objektu.

Zde můžeme vycházet z principů obecné axiologie,¹⁴ že lze uplatnit postup od subjektu k objektu, to je od analýzy hodnocení, jako vlastního lidskému projevu člověka, k rozboru výskytových forem muzeality.

Muzeologii se nestává předmět hodnotný jenom proto, že ho někdo vytvořil, ale také proto, že ho někdo ohodnotil. Muzealita nebude pouze axiologická kategorie, ale ve svém přesahu také kategorie antropologická. Přitom musíme zkoumat vztah mezi angažovanými funkcemi subjektu a hodnotovými složkami objektu.

Problém selekce je rozlišit hodnotící a poznávací akty, které ve skutečnosti nejsou přesně a jednoznačně označené. Poznání předmětu může proběhnout bez hodnotícího akcentu. Hodnocení a poznávání slouží jak vyrovnání vazby subjektu a objektu.

Stránský pro vznik muzeality předpokládá přítomnost svědka, to je objektu jako svědka určité skutečnosti, který s ní může být shodný ontologicky, ikonicky nebo informačně, a svědectví, to znamená, že svědek jako nositel svědectví může nést svědectví autentické, mediální nebo transformované. Svědek nesoucí svědectví může vyvolat potencionální muzeality, pokud zastupuje sledovanou skutečnost (pars pro toto), je zdrojem poznání, hodnocení a emocionálního působení a má kulturotvorný význam.

„Pokud objekt splňuje tato základní kritéria, je potencionálním nositelem muzeality, což motivuje jeho vyjmutí z původního kontextu a postuluje jeho uchování jako reprezentanta kulturní paměti. Muzealita může být autentická (jednoznačná), potencionální (možná) a futurální (perspektivní).“¹⁵

¹¹ ZBOŘIL, B. *Problém hodnoty*. Ostrava, 1947, s. 181.

¹² SVĚTLÝ, J. *Hodnoty a hodnocení*. Praha, 1978, s. 21.

¹³ STRÁNSKÝ, Z. *Muzeologie*. Brno, 1995, s. 41.

¹⁴ VÁROSS, M. *Úvod do axiologie*. Bratislava, 1970.

¹⁵ STRÁNSKÝ

Vidíme, že výše uvedené požadavky jsou zaměřeny na kvalitu objektu vytvářející určité znaky nebo vlastnosti objektů, a tudíž jsou jakýmsi kvalitami zvláštního druhu. Tyto¹⁶ „kvality objektu nabývají hodnotu jenom vztahem ke kvalitám objektu. Podstata hodnoty nespočívá v kvalitě, ale ve vztahu“.

Hodnotu muzeálie nezjišťujeme jako při jiných objektivních kvalitách předmětu, ale spíše ji do objektu dosazujeme. Problémem zůstává také vědecká verifikovanost muzeality a její přítomnost. Víme, že existuje, ale i když ji potvrdí více než dva subjekty, jde o konstatování aproximativní a totožnost hodnoty se důkazem prokázat nedá. To souvisí především s preferencí antropologických determinant a antropomorfního charakteru lidského vědomí a přihlížením predominancí objektu nad subjektem, to znamená, že výsledný kvalitativní fenomén ve vědomí a výrok o něm diktuje sám objekt, který existuje nezávisle na vědomí. A tak v tomto vztahu půjde především o nalezení ideální, nebo alespoň optimální formy.

Z hlediska existence muzeálie jako nositelů muzeality vzniká otázka, v jaké závislosti je hodnota - muzealita - závislá na funkci objektu. Funkcionální kvalita muzeálie vytváří také podstatnou část hodnoty - muzeality. Žádný objekt neexistuje sám o sobě, ale je určitým způsobem zapojený do reality jako celku, má v ní svou funkci. Tyto funkce pak implikují hodnotovou hierarchii. „Kedže však subjekt aj objekt sú rovnako objektivné danosti, ich funkcie sú takisto objektivné. Skutočnosť, že rozličné subjekty priznávajú danému objektu rozličné hodnoty, je podmienená tým, že každý subjekt i každý objekt sú štruktúry veľkého počtu funkcií a že tieto štruktúry môžu mať v realite ako celku mnohoznačné funkcie.“¹⁷

Otázka funkcionálních kvalit muzeálie v axiologickém smyslu je opět antropologická, protože kvality jednotlivých objektivních a objektových funkcí se týkají člověka natolik, že chápe jejich hodnoty.

Muzealita jako hodnota je specifikem lidského chápání muzejního fenoménu a procesu muzealizace jako reálných jevů a vyjadřuje globální kvality funkcí muzeálie a její působnosti na jedince i na společnost. Muzealita jako kvalita funkcí objektu tvoří sice jeden pojem, ale její výskytové formy jsou velmi různorodé. Kolik je druhů hodnot, tolik je druhů funkcí. Jejich množství a členitost je vlastně kombinace všech funkcionálních eventualit na straně subjektu se všemi funkcionálními eventualitami na straně objektu.

„Že sa filozofia hodnôt i axiologia jednako pokúšajú o klasifikáciu hodnôt, to má svoje teoretické i praktické dôvody: raz je to naozaj úsilie zmocniť sa tohoto systému pre potreby vedeckej teórie, inokedy je to zámer mysliteľa o svojskú interpretáciu zmyslu života, prípadne je to naliehavá potreba pedagogickej či organizátorskej praxe vychádzať z poznania a uplatňovania istého poriadku vecí.“¹⁸

Souběžně s požadavky muzeologie na axiologii vidíme podobné tendence především v estetice.¹⁹

Problematika selekce, která spočívá na subjektivitě hodnocení, provokuje otázky po příčinách intuitivního požadavku na trvalost hodnoty, která je spojena s potřebou identity člověka a snahou hodnotu i v jejich relacích přiblížit nesmrtelnosti. To nás doposud vedlo k tomu, že jsme předměty odsuzovali raději „ke staletému zrání“ než k vynesení vlastního soudu, který je rozhodující pro zařazení předmětu do sbírkového trezoru. Rozhodující je role

¹⁶ ZBOŘIL, B. *Poznání, hodnocení, tvoření norem*. Ostrava, 1947, s. 181.

¹⁷ VÁROSS, M. *Úvod do axiologie*. Bratislava, 1970, s. 232.

¹⁸ VÁROSS, M. *Úvod do axiologie*. Bratislava, 1970, s. 239.

¹⁹ viz studie KRÍŽ, U. *Hodnota, preference, cena*. *Estetika* 4/95; *Velké odmítnutí*. *Estetika* 3/93; dále BROŽÍK, V. *Hodnoty a významy*. Bratislava, 1984.

subjektivity v každém hodnocení jako existencionálním nároku, který má podle Husserla výrazný transpersonální rozměr.

Zkouška časem nese v sobě jakousi naději, že soudy nebudou závislé na okamžitých rozmarech společensky podmíněného vkusu. V současné době podle tržního paradigmatu vidíme, že zřejmou mírou preference je cena aukční síně, která ovlivňuje aktuální požadavky na sběratelskou činnost jako takovou. „Peníze nebo jejich ekvivalenty jsou prostředky převádějící kvalitativní povahu hodnoty na názornou kvantitativní. Tuto cestu ceny jako regulátoru hodnoty můžeme však z našeho hlediska opustit, jelikož tržní směna efektivně ruší hierarchii hodnot a zachází s duchovními hodnotami v podstatě jako s každou jinou hodnotou.“²⁰

Vztah k hodnotám, a tedy i k muzealitě, nemůže být vztahem k ničemu, co se nachází jenom vně mne a co mohu nezaujatě zkoumat, ale hodnota se mě bezprostředně dotýká a stejnou měrou ze mne vychází, jako mne ovlivňuje. Tento náhled, že muzealita jako hodnota není pouze něčím vnějším, na nás nezávislým, podtrhuje při jejím určování především vlastní identitu subjektu, koherenci vlastní zkušenosti a její smysl.

Otázku, co je to vlastně muzejní hodnota předmětu, nelze řešit obvyklým způsobem implicitní, odpovědí výčtem některých uznávaných hodnot. Definice J. Kříže „že hodnota je existenciálně relevantní hierarchický rozměr naší zkušenosti“²¹ ukazuje, že hodnoty a hodnocení přiřazují zkušenostem jevům různou úroveň. Vzniká hierarchický princip, který se projevuje tím, že zkušenost hierarchizuje hodnocení, ale i samy hodnoty jsou hierarchizovány, hodnoceny.

Předmětnost muzeálie je tedy přirozeným pólem jejího bytí.

„Zkušenost se uskutečňuje především díky hodnotám a hodnoty se uskutečňují díky zkušenosti. Klasický logik zvyklý myslet v subjekt - objektovém schématu v tom spatří *circulus vitiosus*. Má-li zkušenost vcelku hloubku, které říkáme bytí, pak hloubkou určitého hodnotového zaměření, kvalitativního zabarvení, významovosti a osmyslení zkušenosti je právě daná hodnota.“²²

Muzealita bude z řádu hodnot projevujících se v předmětech potvrzujících a uskutečňujících individualitu člověka. Jsou to hodnoty předmětné skutečnosti, která se polidštěním stala skutečně lidskou. V tomto procesu společenské praxe člověk zhodnocuje celou předmětnou skutečnost včetně sebe samého.

Vlastnosti předmětů, věcí a jevů se stávají latentním nositelem muzeality, která se objektivně utváří v průběhu společensko-historické praxe. Tuto hodnotu nabývají i takové jevy, které samy jenom připomínají a zastupují pro člověka životně důležité skutečnosti, vztahy a procesy.

Podíl náhodného a nevyhnutelného při vzniku muzeality vyplývá z faktu, že všeobecně lidská společenská praxe není mechanickým součtem, ale výslednicí individuální praxe, jejíž jednotlivé činnosti jsou vždy projevem všeobecného. Tyto objektivně existující hodnoty jsou historické svým vývojem. Vznikají v procesu, ve kterém se věci stávají objekty pro člověka, a v procesu modifikace přírody dějinami nabývají nové společenské hodnoty. A jednou z nich je právě muzealita.

Řešení těchto problémů souvisí se zvýšeným zájmem o axiologické problémy obecně a je podmíněno řešením otázek člověka z různých aspektů filozofické antropologie. S axiologickou problematikou souvisí úzce i diskuse, které v současné době probíhají mezi scientistickou a antropologickou orientací v myšlení. Přes antropologické hledisko se

²⁰ KŘÍŽ, J. *Hodnota, preference, cena*. Estetika 4/95, s. 9.

²¹ KŘÍŽ, J. *Velké odmítnutí*. Estetika 3/93, s. 1.

²² KŘÍŽ, J. *Jsoucí a skutečné v ontologii hodnot*. Estetika 1/95, s. 49.

dostáváme hlouběji k povaze axiologicko-muzeologických vztahů a tímto hlediskem můžeme posuzovat i empiricko-exaktní výzkumy axiologických jevů v muzeologii.

Nejuniverzálnější termín bude v našich úvahách muzealita jako samostatná hodnota, která se vyčleňuje z celkového proudu hodnot, a přitom se nespojuje s apriorní definicí, ale tuto vyvozuje z reálných vztahů hodnot. Muzealita jako specifický případ hodnoty je abstrakcí z celého světa hodnot a je konkrétní hodnotou odpovídající konkrétním potřebám. Její vymezení v daném kontextu již není věcí pouhé pojmové spekulace, ale konkrétní oborové analýzy. Jako proces však neustále překračuje své vlastní hranice. Muzealita je z pohledu muzealizace finální hodnotou, není prostředkem k plnění jiných dílčích snah. K muzealitě a k muzeálii jako jejímu nositeli přistupuje ještě další faktor, a to je fakt, že může být nositelem celé řady dalších jiných hodnot a že je schopna vyjadřovat poměr člověka k těmto hodnotám. K muzealitě jako specifické hodnotě se mohou připočítat hodnoty estetické, etické a dokonce i praktické.

Ústředními pojmy muzeologie jsou pojmy muzealita, muzeálie jako nositelé specifické hodnoty a muzealizace jako proces. V normálním poznávacím procesu, kdy muzealita je chápána jako něco pevného, inherentního a zjiřitelného, co lze poznávat, procesem odhalit a jednoznačně dokladovat, chybí aplikace axiologie na muzeologickou problematiku, která umožňuje rozšíření gnozeologické problematiky o nový aspekt.

Je nutno rozpracovat v rámci oboru rozdíly a spojení mezi poznáním a hodnocením. K. Engliš²³ spojoval u hodnot možnosti, aby byly předmětem poznání i hodnocení. Hodnocení je u něho druhem souzení, jelikož se děje soudem. J. Tvrdý soud a hodnocení zásadně rozděluje: „... soudy ničeho nehodnotíme, nýbrž jen konstatujeme hodnocení, které musilo existovat před soudem. Hodnocení je totiž jev psychický, kdežto soud je jev logický.“²⁴

Závěrem lze říci, že stojíme na počátku výzkumu této problematiky, jehož základ byl položen brněnskou muzeologickou školou, především Z. Stránským.

„Vlastní pohyb věd se odehrává ve více či méně radikální a sobě samé nezjevné revizi základních pojmů. Úroveň určité vědy je dána tím, jak dalece je schopna zvládnout krize svých základních pojmů. V takových imanentních krizích věd stává se vratkým sám vztah pozitivně zkoumajícího tázání k věcem, na které se obrací. Tendence postavit bádání na nové základy ožívají dnes v rozdílných disciplínách na všech stranách.“²⁵

Beziehungen der Museologie und Axiologie (Zusammenfassung)

Die Museologie unserer Zeit hat sich schon definiert und auch innerlich geteilt: es geht um zwei selbstständige und sich gegenseitig bedingende Teile - theoretische Museologie, von der Metatheorie der Disziplin ausgehend, und die Museographie, welche den eigentlichen Musealisationsprozess erfasst. Nach und nach reiht sie sich in die Struktur philosophischer Disziplin ein, in fester Bindung vorherrschend an die Ontologie und Gnoseologie, in das spezifische Gebiet der Axiologie mündend.

Die Musealität als Wert ist ein Spezifikum des menschlichen Begreifens des Museumsphänomens und des Musealisationsprozesses als realer Erscheinungen. Die Musealität als Qualität der Funktionen des Objektes bildet zwar einen Begriff, aber ihre

²³ ENGLIŠ, K. *Theorie hodnoty a hodnocení*. Praha, 1947.

²⁴ TVRDÝ, J. *Úvod do filozofie*. Brno, 1947, s. 76.

²⁵ HEIDEGGER, M. *Bytí a čas*. Praha, 1996, s. 24.

Erscheinungsformen sind sehr heterogen. Wie viele Wetgattungen, so viele Funktionsgattungen. Ihre Anzahl und Gliederung sind eigentlich eine Kombination aller funktionalen Eventualität an Seite des Subjektes mit allen funktionalen Eventualitäten des Objektes.

Zentrale Begriffe der Museologie sind die Musealität, die Musealie als Träger spezifischen Wetes und die Musealisation als Prozess. Im normalen Erkennungsprozesse, wenn die Musealität als etwas Festes und Erkennbares begriffen wird, fehlt die Applikation der Axiologie an die museologische Problematik, welche die Ausbreitung gnoseologischer Problematik um ein neues Aspekt ermöglicht.